

Påskens vittnen

Joh 20:24-31; Sak 8:6-8; 1 Pet 1:3-9

Andra söndagen i påsktiden förknippar vi med *Påskens vittnen*, men det går också att förknippa den här dagen med en karaktär i en Disneyfilm. Filmen (som bygger på en roman från 1830-talet av Victor Hugo) är "Ringaren i Notre Dame". På latin kallas den här dagen "Quasimodogeniti" vilket betyder ungefär "såsom nyfödda". I gamla tider sjöng man som inledningssång i gudstjänsten: "Quasimodo geniti infantes". Det hör ihop med 1 Pet 2:2-3: *²Längta som nyfödda barn efter den rena andliga mjölken så att ni genom den växer upp till frälsning ³när ni nu har smakat att Herren är god* (FB2015). Orden knyter an till dem som döpts under påsken, nyblivna uppståndelsevittnen. Men vad har det med Disneyfilmen att göra? Jo, huvudrollen i filmen (och romanen) heter Quasimodo, men varför han heter så vet jag inte. Upplys mig gärna!

Men det är inte en Disneyfilm som står i centrum denna söndag utan som alltid den uppståndne Kristus. Och vi får hjälp att rikta uppmärksamheten mot Honom av dem som smakat att Herren är god, nämligen uppståndelsens vittnen. Det finns glädjande nog en hel vittnen att lyssna till. Idag lyssnar vi framförallt till lärjungarna Tomas och Petrus.

När det gäller Tomas så är det i första hand Johannesevangeliet som berättar om lärjungen. Första gången vi möter honom där är i samband med Lasaros uppväckelse. Det är en trosvis lärjunge som träder fram i

det sammanhanget. Trots att Tomas kände till det motstånd som fanns mot Jesus i Lasaros och hans anhörigas hemtrakter, så uppmanar han sina kamrater att gå med Mästaren. *Låt oss gå med för att dö med honom* (Joh 11:16b), lyder hans trosstarka uppmaning. Tvivlaren lyser där med sin frånvaro.

I sitt avskedstal till lärjungarna talar Jesus om sin förestående bortgång. Han säger: *Och om jag nu går bort och bereder plats för er, så skall jag komma tillbaka och hämta er till mig, för att också ni skall vara där jag är. Och vägen dit jag går, den känner ni* (Joh 14:3-4). Det är då vi skymtar sanningssökaren Tomas. Han vill veta och därför frågar han: *Herre vi vet inte vart du går. Hur kan vi då känna vägen?* (Joh 14:5). Svaret han får har burit många vittnen genom många svårigheter: *Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig* (Joh 14:6a).

Den mest kända berättelsen om Tomas är dock den som hör till dagen. Den uppståndne Jesus visar sig för lärjungaskaran men Tomas är inte med. När de andra berättar om det förunderliga de varit med om kan han inte tro det. Tidigare hade Tomas haft Mästaren vid sin sida. Han hade känt tryggheten och tilliten. Det är inte svårt att vara trosvis när Sanningen själv står tätt intill.

Men nu var Mästaren död. Han hade dött på ett kors och lagts i en grav. Den tidigare så påtagliga tryggheten och tilliten var inte längre självklar. Så Tomas reaktion var nog inte så underlig. Kanske rentav naturlig. Flera av oss skulle nog ha reagerat på samma sätt. Sanningssökaren behöver själv få erfara. Det går inte i längden att leva på någon annans tro. Trosvissheten behöver bli vår egen.

Förmodligen måste Tomas ha känt sig ganska ensam och utanför lärjungaskaran. Han saknade en avgörande erfarenhet som de andra hade. Det hade varit lätt att ta till flykten. Han kunde ha lämnat den grupp som bars av en erfarenhet han själv saknade. Han kunde ha gett sig iväg för att finna andra som bekräftade hans uppfattning. En frestelse som är särskilt påtaglig i dagens samhälle. Vi har möjligheter som aldrig tidigare att söka oss till sammanhang som bekräftar vår egen bild av verkligheten, hur överklig den än kan vara. Tomas kunde ha brutit upp, men han stannade kvar i gemenskapen med sina tvivel. Därför fanns han också på plats när Herren Jesus på nytt kom till dem. Och där i mötet med den Uppståndne återfinner den sanningssökande tvivlaren den trosvissa tron och bekänner: *Min Herre och min Gud* (Joh 20:28b). När sanningen blev tydlig för honom böjde han sig under den och bejakade den och blev själv ett vittne.

I sydvästra Indien och på Ceylon finns s.k. "Tomaskristna". Berättelser hävdar att aposteln Tomas skulle ha missionerat bl.a. i Indien, längre bort än någon annan av apostlarna. I detta finns en vacker bild. Den lärjunge som kom närmast Korsets mysterium, han som fick känna de sårmärkta händerna och såret efter spjutet i Mästarens sida, han var också den lärjunge som nådde längst ut i världen. Längst in i Korsets mysterium och längst ut i missionens uppdrag. Så blev tvivlaren väg.

Tvivlet kan alltså leda till något mycket gott, men tvivlet i sig är för den skull inget att eftersträva. Tvivlets ursprung spårar vi till syndafallet. De första människorna levde i tro på och tillit till sin Skapare men tvivlets frö såddes av fienden. *Har Gud verkligen sagt*, säger Ormen (1 Mos 3:1)

och skadan är ett faktum. Tvivlet leder människorna bort från Gud och vägen tillbaka måste därför gå via ett kors. Tvivlet som sådant är därför inget att eftersträva, men inte heller frukta. Trons motsats är ju inte tvivlet utan otron. Att inte vilja tro. Sanningssökaren finner alltid vägen ut ur tvivlet. Sanningssökaren finner alltid, förr eller senare, den väg som är Kristus. Han uppenbarar sig när vi är redo att ta emot Honom. När tiden är inne.

Kanske Han kommer till oss i egen hög person tillsägande oss sitt: *Frid vare med dig. Se här mina händer, här är såret i min sida. Tvivla nu inte utan tro!* Kanske Han drabbar oss när vi slår upp den goda Boken och läser med öppna hjärtan och sinnen? Kanske Han kommer och skingrar våra tvivel när vi söker oss till den gemenskap Han kallar sin kropp? För hur bristfällig vi än kan tycka att den stundtals är, så är det ändå i denna kropp den livgivande Anden förmedlas. Det är i denna gemenskap vi mättas av de gåvor som räcks oss i nattvardens mysterium och påminns om Herrens egna ord: *Detta är min kropp som blir offrad för er. Gör detta till minne av mig* (Luk 22:19b). Det är så vi minns! Det är så vi fylls av det levande hoppet som i sig vittnar om det arv som inte kan förstöras, fläckas eller vissna, och som väntar på oss i himlen.

Om du är en människa som vuxit upp utan att ha förlorat barnaskapets tro och tillit och inte behövt tvivlet för att växa i tron, gläd dig idag för saliga är de som inte har sett men ändå tror. Men om du känner igen dig i Tomas berättelse, om du gärna vill tro men tycker att det är svårt: Håll ut! Gör som Tomas! Bli kvar i gemenskapen, så att du finns med när den Uppståndne kommer på nytt. Han är redo när du är redo. För det är inte en samling

tvivlare Han kallat oss att vara. Han vill blåsa livets Ande på oss, genom oss, så att vi genom tron ska ha liv i Hans namn. Påskens vittnen kallas dessa människor. Livets vittnen. Tomas inbjuder dig till den skaran. Det gör även Petrus.

Petrus är lärjungen som strax före Mästarens död vänder Honom ryggen. Vid tre tillfällen förnekade han Honom. *Jag känner inte den mannen* (Matt 26:74) sa han. Men Johannes berättar hur Petrus får möjlighet till upprättelse. I Joh 21 ställer Jesus sina tre frågor om Petrus kärlek och ger honom så möjlighet att utplåna den trefaldiga förnekelsen som skett tidigare.

Detta är oändligt hoppfullt och det är det också när vi överför det på oss själva. Gud kan börja om i våra liv! Han behöver inte utplåna oss totalt för att göra något nytt. Petrus fick chansen att förvandlas på nytt och han tog den. Därför är det en Petrus fylld av hopp och glädje som i dagens epistel utbrister: *³Välsignad är vår herre Jesu Kristi Gud och fader. I sin stora barmhärtighet har han fött oss på nytt till ett levande hopp genom Jesu Kristi uppståndelse från de döda, ⁴till ett arv som inte kan förstöras, fläckas eller vissna och som väntar på er i himlen* (1 Pet 1:3-4).

Detta hopp och denna glädje bar Petrus trots att hans Mästare hade gett honom en föga uppmuntrande profetia: *Sannerligen, jag säger dig: när du var ung spände du själv bältet om dig och gick vart du ville. Men när du blir gammal skall du sträcka ut dina armar och någon annan skall spänna bältet om dig och föra dig dit du inte vill* (Joh 21:18). Denna förutsägelse om sin egen död hade Petrus med sig när han skrev sitt hopp- och glädjefyllda brev, förmodligen inte alltför lång tid innan han fick lida

martyrdöden. Traditionen säger att han korsfästes med huvudet nedåt under kejsar Neros fruktansvärda förföljelser som började år 64.

Petrus skriver också i sitt brev: *⁶Därför kan ni jubla, även om ni just nu en kort tid skulle få utstå prövningar av olika slag, ⁷för att det som är äkta i er tro – och detta är långt dyrbarare än det förgängliga guld, som dock måste prövas i eld – skall ge pris, härlighet och ära när Jesus Kristus uppenbaras* (1 Pet 1:6-7). Glädjen över att få gå i Jesu fotspår mot det hem som väntar kan inte utplånas av än så stora svårigheter. Prövningarna som väntar kan t.o.m. välkomnas, därför att dessa tvingar fram äktheten i tron och det är det som är det viktiga.

Världen prövas på olika sätt just nu. Vi prövas. Hittar vi uppståndelsens kraft mitt i allt detta? Finner vi glädjen i prövningen? Finner vi den uppståndne Kristus i prövningen? Påskens vittnen hävdar att Han finns där, ja, att Han finns *här* för att förvandla och ge liv. Vad säger du?

Herre, vår Gud, hjälp oss att bevara korsets och uppståndelsens evangelium i våra hjärtan, så att vi dagligen dör från synden och uppstår till nytt liv. Och må glädjen och tacksamheten över denna sanning alltid lysa i och genom oss och så bli ett tydligt vittnesbörd för vår nästa. Genom Jesus Kristus, vår Herre, som med dig och den helige Ande lever och regerar i en gudom från evighet till evighet. Amen.